

**ÎN CURÎND,
LA EDITURA CHRISTIANA:**

**RĂZVAN CODRESCU
ÎN JURUL LUI EMINESCU**

Ediție îngrijită și cuvînt înainte de
Gabriela Moldoveanu

CUPRINSUL VOLUMULUI:

Argument editorial – pag. 7

De ce Eminescu? – 11

Oboseala de Eminescu – 17
Noua singurătate a lui Eminescu – 23
Cum trebuie înțeleasă <i>Doina</i> lui Eminescu – 27
Eminescu și creștinismul – 37
Despre pietatea oarbă și analfabetismul isterizat – 61
Eminescu n-a murit – 73

Addenda

<i>Doina</i> lui Eminescu – 81
Din gândirea politică eminesciană – 85
Naționalismul românesc în context european – 93
Două poezii închinat lui Eminescu – 107
Recurs la “cadavrul din debara” – 109

<i>Supliment bibliografic</i> – 113

ARGUMENT EDITORIAL

Pentru că în ultima vreme, pornindu-se de la un text rău înțeles (“Eminescu și creștinismul”), autorul acestei cărți a fost calificat cu suficiență, în anumite cercuri radicale, drept “noul detractor al lui Eminescu”, am găsit de cuviință, cunoscându-i bine scrisul de-a lungul vremii, să-i adun pentru prima oară între copertele unui volum, cu îngăduința sa, textele despre Eminescu risipite prin diferite periodice sau volume anterioare. Nu este vorba de toate textele despre Eminescu pe care le-a scris, ci doar de cele care mi s-au părut cele mai importante și mai actuale (și printre care se regăsește și textul menționat); pe celelalte – nu puține – le-am înregistrat doar, cu datele de rigoare, în “Suplimentul bibliografic” de la sfârșitul cărții. În felul acesta, orice cititor interesat și onest își va putea da seama de nedreptatea acuzațiilor care i s-au adus autorului, dar în același timp – ceea ce este mult mai important – va avea un nou prilej de întâlnire cu personalitatea și opera lui Eminescu (el însuși un mare nedreptățit astăzi). Eminescu este atît de însemnat încît orice discuție despre el angajează, într-un fel sau altul, însuși destinul culturii noastre naționale. Textele lui Răzvan Codrescu au și această deschidere mai generală, punînd cu gravitate problema raporturilor noastre actuale cu tradiția națională și spirituală ai cărei moștenitori sîntem, deopotrivă ca români, europeni și creștini ortodocși. Pentru autorul acestei cărți, ca și pentru Noica odinioară, Eminescu reprezintă “conștiința noastră mai bună”, “omul deplin al culturii românești”, modelul mereu viu al învrednicirii creatoare la care ne-a chemat Dumnezeu atunci cînd a rînduit să fim, după spusa marelui poet, “un strat de cultură la gurile Dunării”.

Dar Eminescu nu trebuie doar invocat, ci valorificat efectiv, dincolo de idolatria lozincardă (cu care au încercat să-l confişte propagandistic pînă și comuniștii). El însuși cheamă neîncetat, în scrisul său publicistic, la realism, la măsură, la vrednicie.

“Cuminecare” a naționalului cu universalul, Eminescu ne onorează, dar ne și obligă. De la această obligație, din păcate, ni se întîmplă să lipsim îngrijorător de mult, iar această lipsă

căutăm să ne-o suplinim prin inflația vorbelor mari și goale. Or, Eminescu se cere nu atât vorbit,

cît

trăit

, asumat și asimilat în neodihna lui creatoare și în dorul lui de desăvîrșire.

Despre toate acestea ne vorbește cartea de față, în duhul viu al tradiției lucrătoare. Titlul ei este editorial, ca și structura de ansamblu, dar textele selectate se înșiră în ordinea indicată de autor. După cele șapte texte de bază (de la “De ce Eminescu?” la “Eminescu n-a murit”), am considerat folositor cititorului să includem, în Addenda, câteva texte auxiliare de și despre Eminescu: textul integral al “Doinei” (memorabil analizate în “Cum trebuie înțeleasă

Doina

lui Eminescu”), o mică introducere – prin texte alese – în gândirea politică eminesciană, un articol despre “Naționalismul românesc în context european” (cu multe referiri la Eminescu și epoca sa), două poezii închinată “Eminescului” chiar de către autorul cărții, precum și un text lămuritor cu privire la controversata sintagmă “cadavrul din debara” (inexact atribuită lui H.-R. Patapievici ca afront adus poetului național).

M-am conformat dorinței autorului de a i se respecta întocmai ortografia. Toate notele la care trimiterile se fac cu cifre arabe sînt auctoriale. Toate notele la care trimiterile se fac cu asterisc sînt editoriale. Sursele textelor sînt indicate cronologic în “Suplimentul bibliografic” (unde am indicat, într-o a doua secțiune, și toate volumele publicate pînă astăzi de autor).

Nu m-aș fi angajat la alcătuirea acestui volum dacă n-aș fi nutrit încredințarea că avem nevoie de Eminescu mai mult decît oricînd și că Răzvan Codrescu este o bună călăuză spre reperele inepuizabile ale tradiției, pe care o slujește în scrisul său de peste 20 de ani. Și închei cu speranța că măcar cîțiva tineri, de azi sau de mîine, nu vor trece nepăsători pe lîngă această provocare la regăsirea de noi înșine întru Eminescu.

Gabriela MOLDOVEANU

Societatea noastră de azi trăiește un descumpănitor *complex arilogic și ideitar*. Incapabili de a mai dibui sensul propriei tradiții (dar și al Tradiției în genere) și furaja de bovarismul ieftin al "integrării" într-o Europă despiritualizată și cinic-utilitaristă, noi ne străduim, cu penibilul inerent oricărei derotate nevertebate, să *alocăm* ceea ce nu are: niște "europeni de nicieri", fără rădăcini istorice și metafizice, pata să ne iluzionăm în numele unor minciuni occidentale și să minșim în numele unor iluzii occidentalizante. Chiar cel mai "universal" dintre români ne devine o povară...

Desigur, adorarea sterilă și lozincardă a lui Eminescu, devenită dișeu didactic sau propagandistic, vădește o patologie a receptării, pe muchia de cuțit dintre stupid și ridicol. Aceasta nu înseamnă însă că tendința inversă, de contestare impioasă și vehementă, ar avea vreo scuză sau vreo îndreptățire. Ambele atitudini sînt expresia aproape grotescă a unei neînțelegeri generalizate, îndărătul căreia stă o criză a spiritului receptor, generată la rîndul ei de o lungă disoluție cultural-estetică și moral-spirituală...

Adulat sau hulis, Eminescu rămîne marea piatră de încercare a culturii românești. Ne putem "odihni" în el, cum s-a spus, sau putem "obosi" de el, dar indiferența refuză să-l încapă. Eminescu este provocarea perpetuă pe care Dumnezeu a binevoit s-o rînduiască "sub leneșele stele ale polului getic"...

Răzvan Codrescu

editura christiana